

'Sretan Dan babe Marte!'

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 01.03.2023 Број: 3/2023

Baka Ožujak je žurila, vezala martenicu djevojčici, dječaku i malom drvcu!

Sa željama za dobro zdravlje, sreću, uspjeh i proljetno raspoloženje tijekom cijele godine!

Tradicija povezana s 1. ožujkom i ukrašavanjem martenicama obilježava prijelaz između zime i proljeća i potječe iz pretkršćanskog doba. Vjeruje se da martenice, napravljene od upletene bijele i crvene niti, štite od raznih opasnosti i najavljuju početak nove poljoprivredne i astronomske sezone. Zato se martenice vješaju i na životinje i voćke. Za zdravlje i obilje!

Prema narodnim vjerovanjima, Baka Ožujak je sestra Velikog Siječnja (siječanj) i Malog Siječnja (veljača). Zato stalno mijenja raspoloženje – ponekad nježna i dobra, ponekad oštra i ljuta. Stoga je vrijeme u ožujku tako

nestalno – sad toplo, sad hladno.

Martenice se skidaju kada osoba ugleda rodu ili lastavicu i vežu se na drvo u cvatu, ili su se nekad stavljale pod kamen. Nakon nekog vremena (sljedeći dan ili nakon devet dana) kamen bi se podigao i ako bi ispod bilo mrava, vjerovalo se da će se tijekom godine roditi mnogo janjadi; ako je tu bio buba ili crv – to je značilo da će se telad umnožiti. U nekim krajevima stariji ljudi bi bacili martenice u rijeku "kako bi sve nesreće otplivale s vodom".

I danas ljudi vjeruju da ako posvete određeni dan u mjesecu ožujku sebi, po njemu mogu prosuditi kakva ih godina čeka.

Zanimljivo je znati da običaj ukrašavanja bijelom i crvenom niti nije raširen samo u Bugarskoj. Godine 2017. upisan je na UNESCO-ov popis nematerijalne kulturne baštine čovječanstva kao zajednička nominacija Bugarske, Rumunjske, Moldavije i Sjeverne Makedonije.